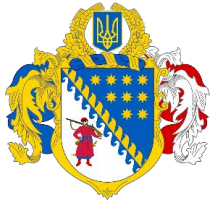

ДніпроДА

Безбар'єрний Безпековий Простір для дітей з особливими освітніми потребами "Sensory Class" в Дніпропетровському обласному методичному ресурсному центрі за адресою: вул. Паторжинського, 13/15, м. Дніпро

БО "БФ "Генофонд Майбутнього"

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Стратегія зі створення Безбар'єрного Безпекового Простору в ДОМРЦ

Безбар'єрний безпековий простір для дітей з особливими освітніми потребами "Sensory Class" – це інтерактивний безпековий освітньо-реабілітаційний простір, де навчаються діти з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку.

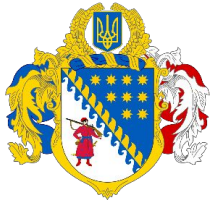
ББП для дітей з ООП можуть створюватися і функціонувати в таких закладах загальної середньої освіти:

1. спеціальні школи (закладах загальної середньої освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку);
2. навчально-реабілітаційні центри (заклади загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку);
3. школи соціальної реабілітації (заклади загальної середньої освіти для дітей, які відповідно до рішення суду потребують особливих умов виховання).

ББП для дітей з ООП передбачає простір, який складається з 6 зон:

- зона пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності;
- зона безпеки дорожнього руху;
- зона мінної безпеки, безпеки на воді та в екосистемі;
- зона надання першої допомоги;
- зона смуги перешкод;
- зона психологічного розвантаження.

Технічне оснащення класу дозволяє забезпечити освітній процес для дітей з ООП із урахуванням їх особливостей розвитку та постійну активну взаємодію організаторів навчання, які працюють в рамках міжвідомчої співпраці.

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Очікувані результати: створення інноваційного інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, структурованого на поділеного на 6 зон із фізично відчутними межами: зона пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності; зона безпеки дорожнього руху; зона мінної безпеки, безпеки на воді та в екосистемі; зона надання першої допомоги; зона смуги перешкод, зона психологічного розвантаження.

Стратегічний курс за напрямками безпекової безбар'єрності

Напрямок 1. Зона пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності

Візія: зона відкриває можливості для вивчення елементарних правил пожежної безпеки, алгоритму дій при пожежі, безпечної поведінки з побутовими предметами та у різних сферах життя. Зона поєднана з зоною соціально-побутового орієнтування, яка містить побутові прилади, симулятори пожежної безпеки, електроприлади, що призвели до пожеж, інклюзивний ляльковий театр "Патрон".

Діти мають можливість познайомитися з базовими поняттями безпеки, навчитися ідентифікувати представників ДСНС та поліції, звертатися до них за допомогою. Для цього в зоні мають бути манекени рятувальника та поліцейського.

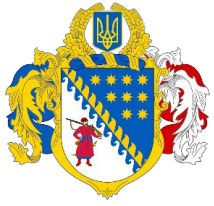
Основне завдання: пояснити дітям, що робити в разі пожежі, як швидко і безпечно вийти з будинку, куди прямувати та кого шукати для допомоги, сформулювати розуміння, як не допустити пожежу.

Напрямок 2. Зона мінної безпеки, безпеки на воді та в екосистемі

Візія: Зона мінної безпеки, безпеки на воді та в екосистемі необхідна для вивчення правил безпечної поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів та опанування правил безпеки під час знаходження в різних природних зонах: біля водойми, в лісі, в полі, в горах.

Завдання: сформулювати знання про вибухонебезпечні прилади, навчитися їх ідентифікувати, привертати увагу дорослих до подібних знахідок; навчати правилам поведінки на природі, закріплювати їх в практичних вправах

Зона мінної безпеки, безпеки на воді та в екосистемі необхідна для вивчення правил безпечної поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів та опанування правил безпеки під час знаходження в різних природних зонах: біля

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Напрямок 3. Зона безпеки дорожнього руху

Візія: Зона безпеки дорожнього руху виділена в окрему зону, бо для дітей зі складними порушеннями розвитку важливо сформувати навички безпечного пересування дорогами, це щоденно необхідні знання.

Зона необхідна для розвитку умінь та навичок учнів безпечної поведінки на вулицях, прогнозування наслідків небезпечних дій на дорозі, дотримання правил дорожнього руху та відповідального ставлення до особистої безпеки й безпеки інших.

Має бути оснащена дорожніми знаками та світлофором, іграшковими автівками, в тому числі спецтранспортом, манекеном поліцейського, працівника патрульної служби, демонстраційним покриттям на підлогу.

Завдання: розвинути уявлення про правила безпечної поведінки на дорозі, розуміння небезпеки та її наслідків, формування довіри та позитивного ставлення дитини до працівників поліції.

Напрямок 4. Зона надання першої допомоги

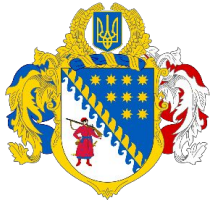
Візія: Зона надання першої допомоги в ББП для дітей з ООП призначена для напрацювання дітьми вміння усвідомлювати, що вони отримали якесь ураження або травмування та відпрацювання елементарних навичок надання першої допомоги.

Завданнями медичного працівника, закріпленого за даною зоною, є:

- навчити дітей розрізняти характер болі, яку вони відчувають;
- ознайомити зі змістом аптечки першої допомоги;
- сформувати вміння розрізняти прості медичні засоби, які можна використовувати для надання першої допомоги (розчин йоду спиртовий, перекис водню, дезінфікуючий розчин, пінцет, бинт, вата, лейкопластир, протиопікові засоби тощо);
- відпрацювати вміння використовувати найпростіші засоби першої допомоги за призначенням.

Важливим моментом є співпраця з психологом з метою формування в учнів вміння опанувати себе при отриманні ураження або травми для надання адекватної першої допомоги, а також для розвитку комунікативних навичок для можливості звернутися у разі необхідності за допомогою до інших людей.

Оснащення зони: аптечка першої допомоги, ляльки для відпрацювання навичок першої допомоги, відео- або наочні

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Напрямок 5. Зона смуги перешкод

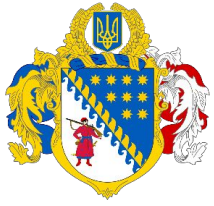
Візія: Смуга перешкод – це певна ділянка, яка обладнана фізичними перешкодами для їх подолання. Метою використання є оцінка та тренування фізичної сили, рівня розвитку крупної моторики, координації та витривалості. Це вдалий спосіб перевірити рівень раніше засвоєних навичок та навчити використовувати набуті навички під час розв'язання завдань безпеки. Смуга перешкод сприяє закріпленню алгоритму дій під час надзвичайних ситуацій різного характеру. Рівень складності елементів або завдань для смуги перешкод необхідно добирати, виходячи із загального рівня фізичної підготовки дітей, їх віку та кількості на занятті. Діти, які швидко виснажуються, можуть завершити проходження смуги перешкод раніше та перепочити в зоні розвантаження

Напрямок 6. Зона психологічного розвантаження

Візія: Діти з особливими освітніми потребами мають труднощі переключення уваги, а тому їм важко швидко реагувати в ситуації небезпеки. Ще однією особливістю дітей з особливими освітніми потребами є емоційна лабільність, нестійкість емоційних реакцій та проявів.

Тому під час роботи в зоні психологічного розвантаження для дітей з особливими освітніми потребами окрім задач щодо зняття психоемоційного напруження, роботи з тривожністю та страхами, підвищення настрою доцільно провести серію занять з соціально-емоційного навчання, які підготують дитину до можливої швидкої зміни обставин навколо неї та реагування на сам факт незапланованих змін.

Для розв'язання цих задач зона може бути доукомплектована сенсорними та обтяженими іграшками, балансирами, тактильними лабіринтами, обіймаль- но-стискаючою машиною, набором тактичних модулів-масажерів для ніг тощо.

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Оснащення ББП ДОМРЦ: необхідне обладнанням для впровадження в освітній процес мультимедійного і програмного забезпечення, інтерактивних комплексів, цифрового обладнання як сукупності спеціальних додатків і технічних засобів для забезпечення успішності функціонування інноваційного простору.

Загальні підходи до дизайну та облаштування приміщення ББП ДОМРЦ

Всі вимоги до доступності приміщень закладу зазначені в нормативному документі «Інклюзивність будівель і споруд» (ДБН В.2.2-40:2018)

Вхід до будівлі

- Майданчики перед входами в будівлю (а також пандуси) повинні бути захищені від атмосферних опадів. Вхідна площадка повинна мати навіс, водовідведення.
- Розмір майданчика не менший за 1,5x1,5 м.
- Двері мають відкриватися у бік, протилежний від пандуса.
- Якщо висота входу вища за 45 см, майданчик має бути огорожений, а сходи і пандус мати поручні. Якщо висота майданчика менша за 45 см, поручні та огороження можна не ставити.
- Для безпеки рекомендується встановлювати бортики на відкритих краях сходинок і пандуса, щоб милиця, тростина або колесо візка не зісковзнули.
- Решітка чи щітка для витирання ніг перед входом в будівлю не повинна створювати перешкоду.

Сходи

- Сходове покриття повинно бути нековзким, добре закріпленим, а також легким у догляді.
- Слід застосовувати відмінні за кольором матеріали сходинок в порівнянні з горизонтальними площадками перед ними.
- Верхня і нижня сходинок сходового маршу повинні контрастувати як у відношенні до інших сходинок сходового маршу, так і до горизонтальних площадок сходового маршу. В іншому випадку слід передбачити маркування ребер 1-ї і останньої сходинок сходового маршу: ширина маркування горизонтальної площини ребра 0,05-0,07 м, вертикальної 0,03-0,05 м. Контрастність

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Поручні

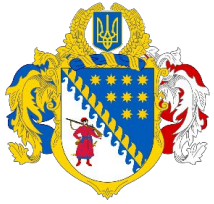
Поручні біля сходів повинні встановлюватися з обох боків сходових прольотів і вздовж майданчиків, оскільки людині при підйомі необхідний поручень з одного боку сходів, а при спуску – з іншого. Якщо ширина сходів перевищує 2,5 м, слід також встановити розділові поручні посередині.

- Поручні необхідно розташовувати на висоті 0,90 м.
- Поручні повинні бути мінімум на 0,30 м довші самих сходів на початку та кінці, а також мати на кінцях заокруглення.
- Поручні мають кріпитися скобами, які не повинні заважали постійно триматися за поручні.

Тактильні наліпки на початку і в кінці поруччя допоможуть орієнтуватися людині з порушенням зору. Рельєфні позначення поверхів у тактильному вигляді можуть бути шрифтом Брайля. Розміри цифр повинні бути не менше ніж: ширина – 0,01 м, висота – 0,015 м, висота рельєфу цифри – не менше ніж 0,002 м.

Двері

- Вхідні двері в будівлю і приміщення ББП не повинні мати порогів, а при їх необхідності, висота порогу не повинна перевищувати 2,5 см. Наявні вищі пороги необхідно облаштувати скосами/пандусами не більше 300 мм в довжину і нахилом максимум 8 % (1:12). Усі пороги повинні бути контрастно виділені.
- Слід застосовувати дверні ручки, запори, засувки й інші прилади відчинення і зачинення дверей, що повинні мати форму, яка дозволяє керувати ними однією рукою (кулаком, передпліччям) і не вимагає застосування надто великих зусиль або значних поворотів руки у зап'ясті. Доцільно орієнтуватися на застосування легко керованих приладів і механізмів, а також П-подібних ручок.
- Варто перевірити ширину дверей та за необхідності застосувати заходи щодо їх розширення. Для зовнішніх дверей рекомендована ширина становить 0,90 м, для внутрішніх дверей така ширина має бути не меншою, ніж 0,85 м. Якщо двері двостулкові, щонайменше ширина однієї з них має бути 0,85 м для того, щоб особа в кріслі колісному змогла проїхати крізь неї, не відчиняючи другу стулку.
- Висота дверного прорізу 2,10–2,20 м рекомендована для всіх дверей.

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

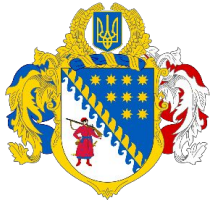
Загальні дані

Коридори та проходи

- При облаштуванні тамбурів, чи проходів, які відгороджені стінами, слід враховувати площу, необхідну для маневрування крісел колісних.
- Коридори і проходи повинні бути вільними від фізичних та візуальних бар'єрів. Вільна ширина коридору повинна бути не менше 1,50 м (бажано 1,80 м), що дозволить вільно переміщатися одночасно двом людям в кріслах колісних або зробити поворот на 180° в одному кріслі. Обов'язково слід забезпечити вільний рух до шляхів евакуації людей з будинку.
- Перешкоди, зокрема, питні фонтанчики, зони відпочинку, крісла, або інші меблі, повинні розміщуватися за головним проходом – у спеціально облаштованих нішах або тупиках.
- Коридори повинні мати нековзке покриття, а якщо є килим, то він має прилягати до поверхні, особливо по краях, щоб не заважати руху. Товщина покриття ворсового килима не повинна перевищувати 13 мм з урахуванням висоти ворсу.
- Будь-які зміни рівня поверхні, які перевищують 25 мм, мають поєднуватися пандусом/скосом.
- Перепад освітленості між сусідніми приміщеннями і зонами, зокрема, між коридором та приміщенням ББП, не повинен бути більший ніж 1:4.

Внутрішнє облаштування та візуальна доступність

- Щоб допомогти особам з інвалідністю зорієнтуватися у межах будівлі чи приміщення, використовують систему орієнтирів та контрастність кольорів. Систему орієнтирів забезпечують за рахунок: пропорції символів в написах; розміщення знаків; формату і дизайну.
- Доступне середовище повинно включати: тактильні елементи доступності, візуальні елементи доступності, аудіопокажчики.
- Створення візуальних елементів доступності відбувається за допомогою кольорових рішень, інформаційних табличок, інформаторів та покажчиків.
- Використання контрастів допоможе особам з інвалідністю та маломобільним категоріям населення швидше зорієнтуватися у приміщенні та зрозуміти, куди йому прямувати. Систему контрастів використовують у приміщеннях, які мають повороти, для того, щоб вказати напрямок до дверного проходу, місця розташування вмикачів/вимикачів вхідних дверей тощо. Для

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

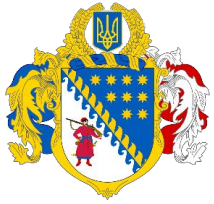
Загальні дані

Досяжність

При обладнанні приміщення безпекового простору важливо враховувати межі досяжності учнів, в тому числі тих, які пересуваються на кріслах колісних. Зона досяжності такої дитини обмежена через її сидяче положення, а також через колеса і підніжку крісла, обмежуючи їй доступ до кутів приміщень, робочих місць і вимикачів. Тому важливо враховувати досяжність під час розташування різного обладнання.

Підходи до обладнання та меблів повинні бути завширшки не менше ніж 0,9 м, діаметр зони для самостійного розвороту особи на кріслі колісному слід приймати не менше ніж 1,5 м.

Місця для осіб з інвалідністю у приміщенні ББП слід розташовувати в зоні, що забезпечує повноцінне сприйняття демонстраційних, видовищних, інформаційних, музичних програм і матеріалів.

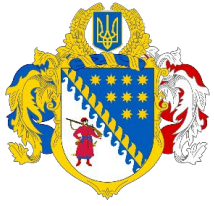
ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Загальні дані

Загальні вимоги до формування програми навчання в ББП дітей зі складними порушеннями розвитку

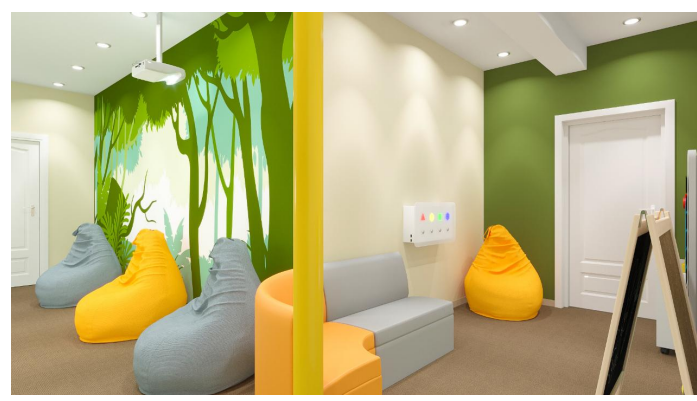
Навчальна програма складається з 4 блоків, в яких вивчаються теми, що стосуються зони пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, зони надання першої допомоги, зони безпеки дорожнього руху, зони мінної безпеки, безпеки на воді та в екосистемі. Зона смуги перешкод та зона психологічного розвантаження мають бути задіяні при вивченні тем інших зон, можуть передбачати включення в урок завдань, які мають бути виконані в зоні смуги перешкод або психологічного розвантаження або проведення цілого уроку. Здійснювати навчання в ББП відповідно до своїх компетенцій можуть педагогічні працівники, працівники патрульної поліції, працівники Державної служби з надзвичайних ситуацій, медичні працівники, психологи. Програма побудована за практико-орієнтованим принципом, враховує принцип концентричного навчання. Мають розглядатись теми, протягом року відбувається повернення до вивченого матеріалу, на який накладається нова інформація. Для збереження активної уваги учнів з особливими освітніми потребами, доцільно ретельно планувати заняття, змінювати види діяльності під час уроку, чергуючи прості види діяльності із складнішими, ігрові завдання – з навчальними. Для ефективної роботи в ББП з дітьми з особливими освітніми потребами необхідно застосовувати стратегію, яка дає можливість дитині з особливими освітніми потребами зосереджуватись (хоча б короткочасно) на розв'язанні проблеми, виконанні завдання або досягненні поставлених цілей за допомогою педагогічної підтримки. Для цього дитина має вчитися у «зоні найближчого розвитку», а також робити те, що їй цікаво. Навчання має здійснюватися з урахуванням того, що одним з найефективніших способів підготовки дітей з особливими освітніми потребами (особливо – учнів з інтелектуальними труднощами) в ББП є тренування. Систематичні тренування сприяють покращенню та підвищенню швидкості реагування на надзвичайні ситуації дітей з ООП, як для забезпечення фізичної безпеки, так і психологічної. Фахівцям під час навчання учнів важливо допомогти дітям усвідомити дії, які відпрацьовуються в процесі тренування та допомогти встановити причинно-наслідкові зв'язки між небезпечним фактором та необхідними діями. З цією метою доцільно скоротити кількість часу для перегляду відеоуроків та презентацій, та

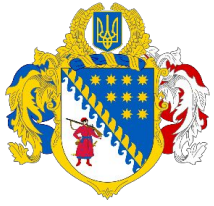

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Безбар'єрний Безпековий Простір для дітей з особливими освітніми потребами "Sensory Class"

ДніпроДА

Облаштування інтерактивного безпекового освітньо-реабілітаційного простору, де надаються послуги з навчання дітей з особливими освітніми потребами, що мають порушення опорно-рухового апарату, вул.Паторжинського 13/15, м. Дніпро

Генеральний план

Безбар'єрний безпековий простір для осіб для дітей з особливими освітніми потребами	
Загальна площа приміщення	82,3 м ²
Тривалість ремонтних робіт	6 місяці
Орієнтована вартість будівництва	2,3 млн. грн.

